

Ж. М. Перцева

Країнський Микола Васильович

КРАЇНСЬКИЙ Микола Васильович (01(13). 05. 1869, Київ – 19. 07. 1951, Харків) – лікар-психіатр. Брат [Андрія](#) і [Сергія Країнських](#), батько [В. Країнської-Ігнатової](#). Доктор медицини (1896), проф. Премія ім. Й. Мочутковського (1914). Закін. Харків. університет (1893). Від 1894 працював у клініці [П. Ковалевського](#), 1896–98 – ст. лікарем Харків. психіатр. лікарні, розробив проект її реорганізації, будівництва нового приміщення і пансіонату. Від 1899 – директор Новгород. (Росія), 1901 – Вінн., від 1902 – Вілен. (нині Вільнюс) окруж. психіатр. лікарень. 1905 відправлений у відставку з заборonoю працювати на держ. службі. Від 1915 – консультант Червоного хреста, працював у психіатр. установах з евакуації душевнохворих воїнів. 1898 перебував у закордон. наук. відрядженні. 1917 – приват-доцент кафедри неврології і психіатрії Університету св. Володимира у Києві. 1918 мешкав у Криму, під час епідемії висип. тифу евакуйований до м. Новоросійськ (нині Краснодар. краю, РФ), згодом – у Грецію. Від 1921 – професор кафедри психіатрії в Загребі; від 1928 – професор кафедри психіатрії та експерим. психології Белград. університету; згодом – лікар у таборах для переміщ. осіб у м. Франкфурт-на-Одері (Німеччина). 1947 повернувся в Україну, працював в Укр. психоневрол. інституті (нині Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМНУ, Харків), зокрема від 1950 очолював клініку. Обґрунтував токсичну природу епілепсії, вважаючи, що в крові хворих накопичується токсична речовина – карбоміновокислий амоній, який викликає епілептичні напади. За працю, присвяч. цій проблемі, отримав нагороду Брюссел. АН (1901) та премію Нью-Йорк. товариства з вивчення епілепсії (1902).

Основні праці

Исследование обмена веществ у эпилептиков. Х., 1895; Учение о памяти с точки зрения теории психической энергии. С.-Петербург, 1903; Энергия формы в природе и ее значение в физиологии живого организма. Вильно, 1910; Без будущего: Очерки по психологии революции и эмиграции. Белград, 1931; Электростатические исследования и их применение к биологии. Белград, 1931; Психика и техника как факторы войны. [Б. м. р.].

Рекомендована література

1. Петрюк П. Т. Профессор Николай Васильевич Краинский – талантливый представитель украинской психиатрической школы // Вісн. Асоц. психіатрів України. 1998. № 2.

Бібліографічний опис:

Країнський Микола Васильович / Ж. М. Перцева // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2660>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).